

Idees

Catalanitat

**Josep Maria
Terricabras**

La catalanitat dels candidats a la presidència de la Generalitat –la del Principat, és clar– és un tema recurrent, que ara pot aconseguir un revifament inesperat. De fet, semblava que tots ja estàvem d'acord que qualsevol ciutadà de Catalunya pot ser candidat, sense cap altra condició, perquè després el poble tria, i llestos. Resulta,

però, que la cosa es podria embolicar pel costat més inesperat.

Quan el 15 de juliol el Consell Nacional del PSC va proclamar José Montilla candidat a la presidència de la Generalitat gairebé per unanimitat, un enorme cartell presidia la sala: “Ara és l'hora dels catalans. Montilla President.” (Sense el “José”, per no complicar les coses.) Heus aquí una ambigüitat ben calculada i, doncs, ben mal intencionada. Perquè el cartell pot voler dir que ara els catalans tenim una gran oportunitat, sobretot gràcies a l'Estatut. Però, en posar a sota el nom del candidat a president, el contingut subtil de l'eslògan és aquest: ara ha arribat l'hora dels candidats catalans com Montilla.

Tothom sap que Montilla va néixer a Andalusia i que és, com tants altres, un “xarnego”. Avui això ja no ha de representar cap desavantatge. El PSC, però, ho vol capgirar i vol convertir l'origen no català del seu candidat en un avantatge. Per això el cartell no deia “Montilla també és català” –no ho discuteix ningú– sinó “Ara és l'hora dels catalans”. Així s'insinuava que l'hora dels Macià, Companys, Irla, Tarradellas, Pujol i Maragall ja ha passat. Ara ve l'hora dels presidents catalans.

De cop, el naixement torna a ser important. No solament no es rebutja que algú hagi nascut a fora, sinó que se subratlla. Ja ho sé que haver nascut a Catalunya no té cap mèrit. El que em resulta estrany i literalment extemporani és que algú pensi que té més mèrit no haver-hi nascut i haver-se convertit en català “de destí”, segons paraules dites i repetides pel mateix Montilla en aquell acte. La distinció entre l'origen i el destí dels catalans em sembla innecessària i perillosa.

Jo no sé si la campanya del PSC també anirà per aquí. No ho crec i no l'hi recomano. Perquè seria fortíssim que ningú no pogués fer cap crítica al seu candidat pel lloc de naixement –i no se li ha de fer, perquè això no és criticable–, però que ell pogués criticar tots els altres, ni que fos amb insinuacions i ambigüitats, precisament pel seu lloc d'origen. Sembla com si el PSC estigués a punt de caure –almenys de paraula– en un nacionalisme exacerbant, en un nacionalisme discriminatori i exclouent, en un nacionalisme “de destí”, que es veu que és el realment bo i que corre el risc de tenir un regust messiànic. Si passés això, voldria dir que els pobres catalans d'origen necessitarien redempció. Seria això el que els podrien oferir els catalans de destí?

www.terrincabras-filosofia.info

Rutes a la prosperitat

**Ramon
Tremosa**

Kenichi Ohmae és un empresari japonès que ha escrit més de cent llibres i que va ser un dels primers a parlar de globalització ara fa vint anys. Consultor de grans multinacionals, professor d'universitats de diferents països i assessor de governs estatals i regionals, l'any 1996 va publicar el seu conegut llibre *The end of Nation States*. Fa pocs mesos, Ohmae ha publicat un altre llibre que reforça i actualitza el que va escriure fa deu anys: *El pròxim escenari global* (Granica), on l'autor afirma que l'avanç de la globalització econòmica desarticlarà els estats nació i consolidarà el ressorgiment de les regions-estat.

Ohmae diu que les dimensions dels estats han de canviar: “el millor govern és un govern petit”. El millor servei que un govern pot prestar als seus ciutadans és incentivar l'entrada de capitals al país, per no haver de fer servir els diners dels contribuents. És a dir, que s'acullin les grans corporacions multinacionals perquè comprin empreses locals dèbils, amb la finalitat que aquestes no hagin de ser subvencionades.

Un estat ha de ser petit perquè així serà més eficient per interactuar amb la resta del món. Avui la riquesa és abundant a tot el món i els països rics no poden invertir tot el seu estalvi dins dels seus territoris. La regió estat que vulgui ser pròspera en l'economia global ha de saber organitzar-se per treure profit d'aquesta riquesa sobrerada des de qualsevol lloc del món.

En l'època dels estats nació tradicionals, un país podia ser ric perquè heretava la riquesa dels seus avantpassats. Podia tenir terra fèrtil i recursos minerals o també podia robar la riquesa als altres mitjançant la pirateria, la colonització o la conquesta militar; o bé podia enriquir-se treballant intensament, tot comerciant amb els seus veïns, com va fer la Gran Bretanya i, després, Alemanya i els Estats Units. Aquesta és la ruta britànica de la prosperitat.

Actualment, la situació és diferent: el que compta és tenir una força de treball preparada i motivada. Això és molt més important que tenir petroli o gas, és una condició necessària bàsica per captar riquesa des de qualsevol lloc del món. Una regió ha de tenir bones infraestructures tecnològiques i logístiques, però la condició bàsica per aconseguir èxit en la nova economia global és la formació i la motivació de la mà d'obra.

És per això que Ohmae parla tant d'alguns països de l'Est europeu com a futures potències mundials i dedica un capítol sencer a la regió bàltica. I és que l'amenaça principal dels països de l'Est no és el baix nivell dels costos laborals actuals, que en pocs anys hauran convergit amb els nostres, sinó el seu elevat capital humà. Els treballadors tenen un nivell científic i tècnic molt alt, parlen diverses llengües, toquen diferents instruments musicals i estan molt motivats per recuperar el temps perdut. Aquesta és la ruta bàltica de la prosperitat.